

Verzonden per e-mail aan:
CU, D66, BBB, SP, CDA, PVV, NSC, PVDA/GL,
VVD, Volt en SGP

Reclassering Nederland
Landelijk Kantoor
Vivaldiplantsoen 100
3533 JE Utrecht
Postbus 8215
3503 RE Utrecht
(T) 088-8041000
(I) www.reclassering.nl

Datum 1 februari 2024
Onderwerp Bijdrage reclassering begrotingsbehandeling JenV en
Commissiedebat Gevangeniswezen en tbs
Briefnummer
Bijlage(n)
Contactpersoon
Telefoon
E-mailadres

Geachte leden,

Volgende week vindt de plenaire behandeling plaats van de begroting van het ministerie van Justitie en Veiligheid en op 15 februari a.s. vindt het Commissiedebat Gevangeniswezen en tbs plaats. Namens de reclassering lever ik graag een bijdrage aan de voorbereiding van deze debatten.

In het begrip dat de focus op dit moment bij de formatie zal liggen, zijn en blijven we graag beschikbaar voor een (nadere) kennismaking met ons en ons brede en eervolle werk, bijvoorbeeld door de organisatie van een werkbezoek. Omdat we in het hele land actief zijn, kan dat op een locatie en tijdstip naar wens.

Capaciteitsproblematiek DJI

- Opgelegde straffen moeten worden uitgevoerd. De reclassering speelt daarom graag een rol bij het verlichten van de capaciteitsproblematiek bij DJI. Op dit moment zijn we hierover in overleg met het ministerie van JenV, DJI en andere ketenpartners.
- Concreet zijn we betrokken bij het voorstel van de minister om een deel van de straf van kortgedetineerden met elektronische monitoring met voorwaarden uit te voeren. De reclassering toetst in reguliere zaken in alle fases van het strafproces of elektronische monitoring haalbaar is, adviseert over de op te leggen voorwaarden en houdt toezicht op de naleving ervan. Nauwe betrokkenheid van de reclassering bij de nadere

uitwerking en uitvoering van het voorstel is daarom van groot belang.

- Ook op andere wijzen kunnen we bijdragen aan het verlichten van de problematiek van DJI, bijvoorbeeld door te kijken hoe forensische plaatsing vergemakkelijkt kan worden en door werkgestraften met problematiek intensiever te begeleiden, zodat deze nog minder vaak vervangend gehecht hoeven worden.
- Op verzoek van de Kamer werkt de minister aan de uitwerking van verschillende maatregelen voor 'straffen op maat'. Hoewel het beoogde doel hiervan is dat iedereen een passende straf is, kunnen deze maatregelen leiden tot instroombeperking en uitstroomverhoging bij DJI. Bijvoorbeeld als niet-betaalde geldboetes niet langer leiden tot een korte, vervangende detentie (die al niet primair opgelegd was door de rechter), maar tot een maatschappelijk zinvolle vervangende taakstraf.
- De reclassering pleit ervoor onverminderd verder te gaan met de uitwerking van de maatregelen van 'straffen op maat'. Slachtoffer, dader en de verdere samenleving zijn immers niet alleen allemaal gebaat bij passende straffen, maar ook bij het voorkomen van tijdelijke noodmaatregelen in de toekomst.
- We voelen ons hierin gesterkt door zeer recent [onderzoek](#): de korte gevangenisstraf leidt tot een stijging in recidivefrequentie tussen de 76 en 81 procent over een periode van vijf jaar. Zoals de onderzoekers stellen: waar het gaat om het voorkomen van toekomstig delictgedrag en het verminderen van overheidsuitgaven aan veiligheidsbeleid, [verdienen] niet-vrijheidsbenemende straffen de voorkeur boven korte gevangenisstraffen.

Uitdagingen voor de reclassering

- Op het zelfde moment dat we een bijdrage leveren aan de problematiek bij DJI moeten we zelf ook scherpe keuzes maken. We worden geconfronteerd met kostenstijgingen waarvoor we niet (volledig) gecompenseerd worden. We kunnen en willen niet inboeten op personeel en op de kwaliteit van ons werk. Dit betekent dat we de komende jaren stevig inzetten op kostenreductie op andere plekken, bijvoorbeeld voor onze huisvesting.
- Onze collega's zijn ons kapitaal en staan elke dag klaar om met tienduizenden verdachten en veroordeelden te werken om slachtoffers te voorkomen, bij de werkstaf, in toezicht en trainingen, en door de rechter, DJI en officieren van justitie te adviseren. Zij doen dit complexe werk met hart en ziel en daarom sluiten we graag een goede cao af voor onze collega's (per 1 april loopt de huidige cao af). We pleiten daarom voor passende financiële ruimte. Op dit moment zijn personeelskosten al 80% van onze jaarbegroting. De mogelijkheid is dus beperkt om met kostenreductie – naast de kostenstijgingen op te vangen – ruimte voor een passende cao te creëren.
- Sinds enkele jaren is de reclassering weer fysiek aanwezig in alle PI's, om daarvan uit te werken bij het voorbereiden van

gedetineerden op een delictvrij leven na het uitzitten van een straf. Van belang is dat hiervoor benodigde middelen voor zowel de reclassering als DJI structureel beschikbaar komen.

- Onder de noemer 'Preventie met Gezag' werkt de reclassering met een toenemend aantal gemeenten aan de preventieve aanpak van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit. De komende periode zal dit verder worden uitgebouwd.
- Net als elders in de strafrechtketen krijgt de reclassering te maken met reclassenten met een hoog veiligheidsrisico: omdat zijzelf gevaar lopen, of omdat zij een gevaar (kunnen) vormen voor onze collega's. Met een pakket aan maatregelen is onze inzet erop gericht zo veel als mogelijk uitvoering te geven aan onze wettelijke taken. Toch lopen we in een heel beperkt aantal gevallen tegen de grenzen aan.

Uiteraard zijn we graag beschikbaar voor nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

Johan Bac
Algemeen directeur Reclassering Nederland